

Indrumar de afaceri Republica Letonia 2009

Cuprins

[Prezentare generala](#)

[Situatia economica](#)

[Schimburile comerciale bilaterale](#)

[Adrese utile](#)

Prezentare generala

Republica Letonia este situata in partea de nord-est a Europei, avand ca vecini: Estonia, Belarus, Rusia, Lituania si Marea Baltica.

Clima: temperat maritima si continentala.

Suprafata: 64.589 kmp.

Capitala: Riga (1 milion locuitori)

Forma de guvernament: republica parlamentara.

Ziua nationala: 18 noiembrie.

Seful statului: Valdis Zatlers

Seful guvernului: Valdis Dombrovskis

Populatie 2.300.926 locuitori (letoni, rusi, bielorusi, ucrainieni, polonezi, etc.)

Culte religioase:luterana (majoritara), romano-catolica, ortodoxa.

Limba oficiala:letona, sunt frecvent folosite rusa si germana.

Limbi straine: engleza, franceza.

Moneda nationala: lat, 1 lat= 100 centi, cursul de schimb 1 euro=0,702 lats.

Republica Letonia este membra, din anul 2004.in NATO si UE.

[top](#)

Situatia economica

Dupa mai multi ani de crestere economica record in cadrul Uniunii Europene, Letonia se confrunta de la inceputul anului 2008 cu grave probleme economice.

Dezvoltarea economica a Letoniei din ultimii ani a fost sustinuta de cresterea economica determinata printre altele de cresterea cererii interne, datorita cresterilor salariale, cat si conditiile prielnice de creditare. Aceasta dezvoltare a fost considerata pana de curand

de catre guvernanti ca fiind o metoda sigura de atingere a standardului de viata occidental. Incalzirea puternica a economiei a impus luarea insa a unor masuri de limitare a consumului intern si ingreunarea accesului populatiei la creditele ipotecare si de consum. Aceste masuri au facut ca Letonia sa se confrunte cu o descrestere economica accentuata dupa o perioada de crestere economica sustinuta inregistrata in ultimii ani. In momentul de fata, aceasta tara a devenit una dintre cele mai emergente tari din zona Marii Baltice, Letonia fiind in primele locuri din top 10 a tarilor in aceasta situatie, ea intrand in recesiune.

Sectorul bancar din Letonia, este printre cele mai vulnerabile sectoare din economie fiind dominat de băncile scandinave. Recenta criza a creditelor din SUA a afectat printre altele si bancile suedeze (SEB, Swedbank, etc.) principalii investitori din sectorul bancar leton, la aceasta adaugandu-se si rezultatele negative inregistrate de acestea pe piata tarilor baltice, datorita nivelului costurilor si volumul creditelor neperformante. Fragilitatea principalului investitor financiar a condus la si o mai mare instabilitate macro economica in zona, Letonia inregistrand printre cele mai mari deficite bugetare. Agenția de evaluare Moody's a coborât ratingul Letoniei la A3 de la A2, citind înrăutățirea situației pe piața globală de lichiditate și încetinirea economiei.

Pe fondul celei mai grave crize financiare de după cel de al doilea război mondial, investitorii au parasit piețele emergente în căutarea de active mai sigure.

Guvernul leton a naționalizat a doua bancă din Letonia, în funcție de active, Parex Banka, fondată în anul 1992, cea mai mare cu capital autohton, prin preluarea a 51 % din acțiuni la un preț simbolic, de 1 lat (1 euro= 0,702 lat) platit fiecarui proprietar. Guvernul leton a luat decizia de a deveni acționar majoritar la Parex Banka pentru a asigura stabilitatea sistemului financiar din Letonia și funcționarea normală a acestei bănci

Produsul Intern Brut (5,3 miliarde euro la sfarsitul trim. II 2008) a înregistrat o cădere dramatică de 4,2 procente în trimestrul III 2008 , care va fi urmată de o scădere(conform unor specialisti) cuprinsă între 1,0 și 2,2 la sută în 2009.

Aceasta situatie economica dificila va dura conform unor estimari facute de expertii din mediul bancar, pana la inceputul anului 2010, fiind influentata de factorii externi, ce se manifesta pe piata financiara internationala.

Pentru Letonia anul 2014 urmeaza sa se constitue in noul orizont al aderarii la zona euro.

Conform unor analisti, consumul mondial va cunoaste o scadere in perioada urmatoare ceea ce va influenta abilitatea firmelor letone de a exporta produse, situatie ce va incetini unul dintre cei mai important factori, ce a asigurat cresterea economica anterioara a Letoniei, exportul.

Comertul exterior al Letoniei a inregistra in 2008 un volum de 17 miliarde euro din care export 6,2 miliarde euro, si un import de 10,7 miliarde euro, Soldul balanteio comerciale a fost negativ..

Principalele fluxuri comerciale:

- la export: Lituania 17 %, Estonia 13 %, Rusia 10%,
Germania 8,1% si
Suedia 7 %,
- la import: Lituania 16,6%, Germania 13.3%, Rusia 10,1%,
Estonia 7,1% si
Polonia 7 %.

Structura exporturilor: 1-lemn, 2-metale, 3-masini si aparate electrice, etc.

Sructura importurilor: 1- masini si instrumente mecanice, 2- echipamente electronice, 3-automobile, 4-motorina,5- metale, 6- produse farmaceutice, etc

Investitiile straine directe au avut un volum de cca. 397,5 milioane euro, in scadere fata de trim III 2007 (628 milioane euro).

Planul de masuri antiinflationist introdus anul trecut de guvern a redus deficitul balantei de plati de la cca. 25 % in 2007 la cca.15,6 %. Inflatia a inregistrat si ea o scadere in luna iunie 2008, inregistrand un nivel de 17,7% fata de 17,9% cat a fost in luna mai, respectiv 13,8 % in octombrie aceluiasi an

In vederea imbunatatirii nivelului de trai pentru persoanele cu venituri mici, guvernul a ridicat salariul minim la cca. 250 euro Somajul in trimestru III 2008 s-a situat la 5,3 %.

Situatia emergenta in care se gaseste Letonia a atras criticile UE, cat si ale FMI-ului a carui echipa a efectuat o vizita de evaluare la Riga in luna aprilie 2008. Guvernul leton a solicitat la sfarsitul anului 2008 de la FMI, un ajutor finaciar in suma de 7,5 miliarde euro in vederea stabilizarii si intaririi sistemului financiar.

Acest ajutor international este asigurat si prin contributia Bancii Mondiale (400 milioane euro), Cehia (200 milioane euro), Estonia si Polonia (cate 100 milioane euro), etc., incluzand un aranjament stand-by in decursul a 27 de luni in valoare de 1,7 miliarde euro. Contributia UE a fost votata la mijlocul lunii ianuarie 2009.

Totusi pe fondul acestor masuri, agentia de rating Moody's a scazut ratingul acordat Letoniei de la A3 la Baa1 datorita cresterii problemelor economice care au aparut datorita socului financiar resimtit de banci in urma crizei financiare internationale.

Dupa vacanta parlamentara, in septembrie 2008, primul ministru al Letoniei Ivars Godmanis a anuntat introducerea unor masuri de austeritate: restructurarea guvernului prin desfiintarea unor structuri guvernamentale, reducerea cheltuielilor ministerelor cu 10%, respectiv inghetarea salariilor functionarilor publici (cu exceptia pensiilor). Aceasta a atras un val de nemulumiri in randul populatiei care a trecut la manifestatii de protest .

Conform unor informatii, dupa primirea primei transe in valoare de 589,57 milioane euro, guvernul leton a asigurat, printr-o scrisoare trimisa FMI-ului ca se angajeaza sa reduca in continuare cheltuielile guvernamentale. Se avea in vedere tot odata inghetarea salariilor, sistarea de angajari, desfiintarea unor structuri guvernamentale, cresterea unor taxe, etc.

Incepand cu 2010 guvernul a intentionat sa introduca o taxa de 10 % pe profitul din chirii, dobanzi si jocuri de noroc. Taxa pe proprietati va fi si ea marita. Parlamentul din Letonia a votat deja marirea TVA-ului de la 18% la 21 %, iar TVA-ul redus de la 5% la 10 %.

Valul de nemulumiri sociale, determinat de masurile mentionate a condus la caderea guvernului la inceputul anului 2009 si inlocuirea primului ministru cu Valdis Dombrovskis, un fost europarlamentar, care s-a angajat la reducerea cheltuielilor guvernamentale cu cca. 40%, in vederea deblocarii celei de a doua transe din creditul de 7,5 miliarde euro angajat, blocat de FMI.

Schimburile comerciale bilaterale

Schimburile comerciale se deruleaza in cadrul Acordului European de Asociere intre Romania si Comunitatea Europeana pe de o parte si statele membre ale acesteia pe de alta parte semnat la 1.02.1993 si intrat in vigoare la 1.02.1995.

La 31.12.2008, volumul total al schimburilor comerciale romano-letone a fost de 59,35 milioane euro, din care exportul din Romania 17,63 milioane euro si importul 41,72 milioane euro.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2007, volumul comerțului bilateral a crescut cu 129,43%; exportul a crescut cu 75,37%, iar importul a crescut cu 163,8%.

Ponderele schimburilor comerciale cu Letonia în comerțul exterior al României a fost de 0,07%, la export 0,05% și la import 0,07%.

Soldul balanței comerciale a fost de -24,09 milioane euro.

Nivelul schimburilor comerciale bilaterale romano-letone, deși a avut o evoluție ascendentă în ultimii ani, totuși el nu reflectă încă posibilitățile reale ale economiilor celor două țări.

Structura schimburilor comerciale bilaterale.

Printre principalele produse exportate de România în Letonia sunt : mașini și aparate, echipamente electrice (53,33%) produse alimentare, bauturi, tutun (20,28%), metale comune și articole metalice (11,60%), mase plastice (8,09%) produse chimice (2,52%), mobilă, articole de interior și sportive (1,6%).

La importul din Letonia pot fi evidențiate următoarele grupe de produse: mobilă, articole de interior și sportive (55,71%), mașini, aparate, echipamente electrice (24,53%), lemn, carbune, pluta, împletituri (5,68%) produse alimentare, bauturi, tutun (3,83%), materiale textile și articole din acestea (3,64%), metale (1,55%).

La 30.11.2008 în România erau înregistrate în țara noastră 27 firme letone cu un capital investit de 201 mii US dol, locul 104 în rândul investitorilor străini.

În vederea susținerii intensificării cooperării bilaterale romano-letone, în procesul complex de integrare a României în structurile Uniunii Europene, se are în vedere:

- stimularea colaborării dintre Camerele de Comerț și Industrie.
- multiplicarea contactelor dintre cele două comunități a oamenilor de afaceri și operatorii economici, prin organizarea

- unor misiuni economice in cele doua tari,
- participarea operatorilor economici la targuri si expozitii internationale,
 - sprijinirea infiintarii de societati mixte.
- In urma intrarii Letoniei in UE (1 mai 2004), aceasta tara a adoptat acquis-ul comunitar.
- In domeniul comertului exterior, Letonia a devenit parte integranta a pietei interne unice europene.
- Letonia aplica politica comerciala comuna a UE ceea ce presupune:
- tarif vamal comun al UE;
 - schemele de preferinte generalizate (SGP) ale UE;
 - masuri de aparare comerciala ale UE;
 - acorduri preferentiale comerciale si de cooperare incheiate de UE cu tarile terte.

[top](#)

Adrese utile

Alte informatii se pot obtine consultand urmatoarele web-uri:

- Camera de Comert si Industrie Riga www.chamber.lv
- Ministerul Economiei www.em.gov.lv
- Ministerul de Finante www.fm.gov.lv
- Agentia de dezvoltare www.liaa.gov.lv
- Firma de expozitii si targuri internationale BT 1 www.bt1.lv.

Concretizarea de afaceri pe aceasta relatie impune prezenta permanenta pe piata a firmelor romanesti sau colaborarea cu un distribuitor sau comisionar local, respectiv participarea la targuri si expozitii.

Oportunitati de afaceri si alte informatii se pot comunica la:

- BCE Vilnius tel 00 370 5 2310553, fax 00 370 5 2310652,
e-mail: bce.vilnius@romania.lt

Calatoriile de afaceri in Letonia se pot realiza conform instructiunilor MAE Romania (www.mae.ro) si a prevederilor legislatiei romanesti privind calatoriile in strainatate.

[top](#)